

[Svend Nielsen.]

Naar jeg forudskikker denne Bemærkning, er det, fordi jeg ved, at det ikke er god Latin her paa Rigsdagen at nævne Landarbejderne i samme Aandedrag, som man beskæftiger sig med Sukkerroedyrkningsens Problemer i Almindelighed. Jeg husker saaledes den Forargelse, det vakte i det Folketingsudvalg, der i forrige Rigsdagssamling behandlede Lovforslaget om en Præmiering til Sukkerroedyrkerne, da Repræsentanterne for det kommunistiske Parti tillod sig at antyde, at naar Dyrkerne skulde have en Præmie, burde Arbejderne i Sukkerroemarkerne ogsaa have det. Forargelsen var ikke ensidig, og den var tilsyneladende heller ikke kunstig. I hvert Fald gennemførte Partierne uden Kommunisternes Stemmer en Præmieordning til Dyrkerne paa ca. 4 Mill. Kr., men intet til Landarbejderne. Nogen Tid senere læste jeg en Artikel i den socialdemokratiske Presse i Nakskov, hvori Bladet protesterede imod, at Landarbejderne ikke havde faaet Andel i Præmien. Men saadan kan der selvfølgelig ogsaa drives Politik. Et Standpunkt paa Rigsdagen og et andet ud til Offentligheden, saa er der lidt for enhver Smag.

Helt bortset fra, om det nu vækker Forargelse eller ej, saa eksisterer Landarbejderne. Ogsaa i dette Efteraar har Tusinder af Mænd, Kvinder og Børn tilhørende denne Gruppe af Medborgere været at finde paa de vidtstrakte Roearaler, særlig paa Lolland-Falster, hvor de har udført det overordentlig samfundsvigtige Arbejde at tage Roerne op af Jorden og bringe dem frem til Saftstationer og Sukkerroefabrikker. Har man passeret Landsdelens Landeveje i den tidlige Efteraarsmorgen, har man mødt dem: Kvinderne med Barnevogne — somme Tider bare en Kasse paa Hjul — og med de større Børn paa Slæb; alle er paa Vej til Roemarkerne, undtagen lige de skolepligtige Børn, der først støder til op ad Dagen. I den efteraarskolde Morgen træder de bøjede Rygges Brigade an til Dagens Gerning i de dug- eller regnvaade Roemark, medens mangan en Herregaardsfrue endnu kniber sig en behagelig Morgenlur.

De bøjede Rygges Brigade er samtidig de glemtes Brigade. Det var dem, der først fik Dyrtilstillæg et helt Aar efter Krigens Udbrud. Det er dem, der endnu ikke har faaet en 8 Timers Arbejdsdag. Det er dem, der sidst faar de nødvendige Forsyninger, til Trods for at de hører med til de Befolkingskredse, der først sled Cykledæk og andre Ressourcer op. De hører med til dem, for hvem de mest nødtørftige sociale

Foranstaltninger endnu ikke er gennemført.

Man fristes til at spørge: Hvorfor straffer Samfundet egentlig disse Landarbejdere? Har de paa nogen Maade forbrudt sig? Jeg vil overlade Svaret til de politiske Kræfter her i Landet, der tilsyneladende bevidst har gjort Landarbejderne til den glemte Brigades Folk. Det kan dog ikke være nogen Tilfældighed, at man Aar ud og Aar ind har behandlet Arbejderne i Landets største Erhverv, som om de var kaste-løse. Der maa være en Aarsag. Der maa dog kunne gives en Forklaring paa, hvorfor ansvarlige Politikere Aar efter Aar, Roesæson efter Roesæson har været Vidne til, at Landarbejdernes Kvinder i Efteraarets Kulde, Rusk og Regn bogstavelig talt har maattet ligge mellem Roerækkerne og die deres Spædbørn, uden at disse ansvarlige Politikere har følt sig foranlediget til at gribe ind.

Er det de store Brugs, er det Herremændenes — er det Nazigrevernes Interesser, man har været bange for at gaa for nær? Jeg fristes til paa ny at paakalde den Type af Humanisters Opmærksomhed, som har for Skik at sætte Kikkerten for det blinde Øje og rette den mod den Del af Verden, hvor man enten har gjort eller er i Færd med at gøre en Ende paa Herremændenes Herredømme, for at de her kan finde noget, de i Humanismens Navn kan rette Skytset imod.

Kunde I evigt sandhedsøgende ikke tænke jer at lade Kikkerten hvile blot en enkelt Efteraarsdag og saa tage med til Lollands Roemark og her anvende jeres sunde Øje? I disse Roemark vil I finde Børn i alle Aldre, fra Vuggen til Konfirmationsalderen; Spædbørnene i Barnevognene, de lidt større tumler rundt mellem Roerækkerne for at holde Kulden fra Livet, og Resten deltager i Arbejdet. Forgæves vil jert Øje i de allerfleste Tilfælde spejde efter blot Antydningen af en Smule Læ for disse Børn. Ønsker I nærmere Underretning om, hvor mange mindre Børn der her har faaet det første Knæk, saa tal med en af de Landarbejderhustruer, der deltager i Roeoptagningen, hun ved Besked. I vil hverken finde Beskyttelsesforanstaltninger for Børnene eller en Smule Nødtørftthus, for slet ikke at tale om en Smule Læ for de Arbejdere, der skal spise deres Mad i Roemarkerne. Paa en Roemark under aaben Himmel tilbringer Landarbejderfamilierne de kolde Efteraarsdage.

Arbejderbevægelsens Organisationer og Partier, ja, alle fremskridtsvenlige Kræfter maa forlange, at der gennemføres nødven-